

Fogas fortacht don téar thuaidh

[Mac Cionnaith, L. *Dioghlum Dána*, Dublin, 1938, poem 93]

Fearghal Óg Mac an Bhaird .cct.

1 Fogus furtacht don téar thuaidh,
fogus furtacht dí dom dhóigh,
tiocfa d'Aodh rer-oile a huaim;
don taobh thuaidh is goire an ghlóir.

2 Broid an chóigidh saorfaidh súd;
fóirfidh ar ghaoltaibh a ghéag
an t-larla oirbheartach óg
griangha ó fhód ghoirmealtach Ghréag.

3 Dá dhaghfhádh fa díleas rún
Fítheal is Dallán na ndámh
i gcuimhne ríomhthair a-raon
fíorfaidh Aodh fuighle na bhfádh.

4 Muaidh is Doire is Dún na nGall
agus mór Oiliugh 's an Fhionn
's ní sa mhó - ní míobháidh leam -
dó do gheall an fíorfháidh Fionn.

5 Na Conaill fhíre as fhearr buaidh
dar gheall Coluim ríghe róinn
ná saoilidh nach ba dhíobh dhúinn;
bíodh síil gach Gaoidhil re glóir.

6 Ar labhair Cormac Ó Cuinn
ní samhail d'orchar re haill;
d'Aodh Breagh acht go triall tar tuinn
Treabh Chuinn ní ba fiadh ar fail.

7 Glóir a gharma iarrfaidh Aodh,
triallfaidh le chabhlach tar cuan,
líonfaidh beannBhanbha na mBrian,
fíorfaidh thiar seanlabhra suadh.

8 Géisfidh an Ana re n-Aodh,
na slata géisfid dá ghrádh,
géisfidh gach ní do-ní nuall,
géisfidh an cuan dá dtí i dtrágh.

9 An Loch Léin-se léigfidh gháir
an Éirne géisfidh re a ghlóir;
cuirfidh meanma ar gach dúil díbh

Súir mhín agus Bearbha is Bóinn.

10 Mar bhóchna bhaile briathar mall
an griangha dá ghairm a-nonn
ar tí a gharma ceann i gceann
budh teann labhra na dTrí dTonn.

11 Na feedha ag claonadh dá gcloinn,
na gaotha ag gealladh í Chuinn,
tug a dháil go domhan Finn
foghar binn re tráigh ag tuinn.

12 Don sgoith Breagh-sa do bhí i ndán
gach ní do gealladh dá ghaol;
an cuire do imthigh uainn
fillfidh a mbuaidh uile ar Aodh.

13 Clann Dálaigh fan teo gach toil
do-chádair mar cheo do mhuigh;
do sóigh an chrobhuing ór chein
glóir i dtreibh Chonuill do chuir.

14 Go bhfagha tuir Tholcha Floinn
do chomhdha a chuirp ar gach chaill
an ré do bhean Dia don druing
nach bia d'íbh Cuinn fear ar faill.

15 Lór go fóill a ndeachaidh dhíbh
pór budh tóir ar Thealaigh bhFáil,
an choimhdhe ar ar cuireadh uaigh;
mar thoirne uainn m'fhuigheal áir.

16 Creach eile ní fhuighe an tnúth;
meinic budh curithe do chách,
fa ruire tilidh na dtuath
sighin luath is guidhe ghnáth.

17 Lór don fhormad teacht rer dtréan,
's ar gcomhlot do theacht dá thaobh,
rogha ar gcuaine aga i n-úr;
nár ghada an tnúdh uainne Aodh.

18 Do bhí sochar bánfhuinn Briain
ó Chonga go Máluinn mín
síos re fánaidh ar feadh fúinn
gur bhean tnúidh í Dhálaigh dhínn.

19 Dá fhoichne a haonchrobhuing iad
naomhCholuim roimhe i ngach ród

Críosd cáidh le griangha na nGréag;
ní dáigh d'éad an t-larla óg.

20 Flaith dan cóire Teach Dá Thí
ná meas ar a óige é;
gach glór fa dheoidh fearfaidh faoi;
leathfaidh a ghnaoi do dheoin Dé.

21 Dá mhórrath budh fogus fás
is dá mhórdhacht dola i ndlús;
teas caol do-ghabhar re ngríos;
caol bhíos gach tamhan ar túis.

22 Ní i n-aoinfheacht ghealas an ghrian,
ní i n-aoinfheacht treabhthar an tuar,
biaidh neart Ó nEachaидh ag Aodh;
teacht caol ag deathaigh is dual.

23 Beanfaidh a chasnaidh d'Fhód Ír;
gidh óg budh harsaidh a threoir;
ar Bhanbha thonnmhaill budh tóir
glór garma Í Domhnaill fá dheoidh.

24 Do chleacht go dlúith doghraing reann
ceap Í Domhnaill Dhúin na nGall;
ag uaim róidlearg na dTrí dTonn
do bhí Conn 'n-a óigleanbh ann.

25 Conn Céadchathach ceann gach slóigh
fa teann ar éachtAchadh n-Ír
rí Breagh do hanadh re a uaim;
'n-a thamhan fuair Teagh an Trír.

26 Posd cothuighthe na gcóig sgol
Conaire Mór fa mór seadh
fuair glór dá thaghadh ó thal
do ghabh 'n-a thamhan Bóinn Bhreagh.

27 Fós ós chách do-chuaidh 'n-a am
go hág ar an uair do b'fhearr
lath Breagh do chosain dá chionn
do gheabh Fionn ó thosaigh teann.

28 Ar an nós-sain - ní nós nár -
acht gidh óg órfaidh a ghaol;
cia an fádh nar tharngair a thréan
séan 'n-a bhládh amhlaidh ar Aodh?

29 An dream fhuair go hóg tre aoibh

gach fód um Bhuais is um Bhúill
is Cliodhna is Bóinn is Teach Táil
mar do-chóidh dháibh go ndeach dhúinn.

30 Gar dar ndoghraing dola ar gcúl;
fogas d'Ú Domhnaill ar ndíon;
leathfaidh ar gcomhtha um gach gcuán,
beanfaidh ar snuadh dorcha dhíonn.

31 Snuadh dorcha ar gach aoinneach uaidh
orchra Gaoidheal diaidh i ndiaidh;
bláth gach abhla ag dubhadh dhóibh
culadh bróin fa Bhanbha Bhriain.

32 Snuadh na horchra ar Thealaigh dTé
le dorchacht ní dhealaigh sí;
meadh do Bhóinn tairthigh an Traoi;
do mhnaoi bhróin is aithghin í.

33 I mbrón na Traoi tarla ciall
an tann-sa do bhaoi gan bhríogh;
múradh a clach damhna déar
tarla léan do rath a ríogh.

34 Fóir Gréag iar ngabháil na Traoi
dá hanáir nochar fhéach sí;
dá port úr do b'eagar clé,
do leagadh lé go húr í.

35 Bile réidh dá fiodhbhaidh féin
is é do b'ionchuir dá huaim;
an obair do bhí gan bhrígh
do thogaibh Prímh hí ar n-uair.

36 Toigéabhaidh toimhse na mór,
toigéabhaidh toighe na naomh,
tulach sgaithmhín Dá Thí thiar
dí ar dtriall budh haithPhrímh Aodh.

37 Cosmhail re cóirgheadh na Traoi
mar fhóirfeas ar Tulaigh dTé;
tír 'n-a loighe thír Dá Thí,
dí goma Prímh oilé é.

38 Bóinn bhordbhláith na seintreabh séimh
do thogbháil a teinnteach mbúidh
le grádh tar grinneal an chuain
filleadh fa bhuaidh i ndán dúinn.

39 A-táid na toirthe a-tá an úr
mar tá gach foichne 's gach fádh
's an ghaoth ghuithbhinn dár súr siar;
triall tar sruithlinn dún i ndán.

40 Cuireadh le mbréagfa [i mbrugh] Floinn
tug an Téamhagh go n-a thuinn
is na neoil fhlatha re a linn
's na heoin do rinn catha ó gCuinn.

41 Mar sin do Laoi 's do Loch Cuan
's don Bhaoill i nglas acht a ghlár;
ón Deirg bhaileadh ad-bhath a bríogh;
clach na ríogh dá ghairm tre ghrádh.

42 Aodh Lighean dá ngabhar greim
dá ndlighthearr ragha agus roinn
- bíodh a chiall ag cathair Chuinn -
rachaideadh tar tuinn go Fiadh Floinn.

43 Iar ndul tar lear béaraidh buadh,
géabhaidh gach ar ghabh a ghaol,
cuirfidh na talmha fa thréan;
luighfidh séan a anma ar Aodh.

44 A-tá lais go Fiadh na bhFionn
cairt ó Niall is cairt ó Chonn;
ní bhia taobh re cúirttreibh crann;
fúigfidh thall gach aon 'n-a phonn.

45 Fillfid a bhrughaidh le báidh
fillfid a urraidh tre aoibh
go fleisg Éadair san taoibh thuaidh
's ar sgaoil uaidh dá ghéagaibh gaoil

46 Biaidh roineart ag dáimh fa dheoidh,
biaidh gach oireacht 'n-a n-áit féin,
biaidh ana ar adhbha gach naoimh,
gabhla im chraoibh dá chara i gcéill.

47 A croidhibh cáigh cuirfidh fíoch,
suidhfidh le cáir idir chách;
le reacht bhinn báithfidh an fuath;
cinn a thuath táithfidh 'n-a thráth.

48 Caor bhuadha ler tuilleadh toil
ní chlunim,ní chuala, a sdair,
ffíor flatha nach fuair a fhuil;
ní fhuil buaidh gan fhatha air.

49 Iúl fíorghlan le bhfuigthir saoi,
do ríoghadh re gcuingidh Cé
don tréad darbh iomchubhaidh í
céad acht rí ós thiormThulaigh Té.

50 Gach annáil dá laoidheadh linn
branáin Gaoidheal druim ar dhruim
a-táid fa Mhál Fine Floinn
's na Goill as sine i gclár Chuinn.

51 Mac Brighde fa mbloighthar dair
budh himhre an bronnadh do-bheir;
treabh seanAirt ó mhuir go muir
do gheabh ful Gearailt ór ghein.

52 Gnáth méin gach con i n-a cuan;
a-tá ag dréim re dol tar sál;
do Rudhroidhe do oir Aodh
craobh chumhraidhe re bhfoil fádh. Fogus.